

Aan: Minister Hoekstra, in afschrift aan de fractievoorzitters Tweede Kamer en de beheerders van Provincie- en Gemeentefonds

Onderwerp: Niet nakomen verplichtingen jegens medeoverheden

Datum: 5 oktober 2021

Geachte heer Hoekstra,

Op 5 oktober 2021 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijzigingen in de rijksbegroting 2022. Tijdens de algemene politieke beschouwingen heeft de Tweede Kamer besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor een aantal urgente vraagstukken.

Als medeoverheden kunnen wij de noodzaak van deze investeringen alleen maar onderschrijven. Gemeenten, provincies en waterschappen staan samen met het rijk aan de lat om grote maatschappelijke opgaven als het tekort aan passende woningen, de energietransitie en de relatie overheid-inwoner aan te pakken.

Wij stellen echter vast dat u met uw wijzigingen eenzijdig interbestuurlijke afspraken naast u neerlegt. In 2018 hebben wij hernieuwde afspraken gemaakt over de normering van het provinciefonds en gemeentefonds op basis van het principe van samen trap op, samen trap af. Die afspraken schrijven voor dat als het rijk ruimte krijgt voor extra uitgaven dit ook leidt tot extra financiële ruimte voor gemeenten en provincies. Ook het extra investeringspakket waartoe nu is besloten, valt onder die afspraken. Uw handelswijze is contrair aan de gedachte dat we als één overheid werken aan het oplossen van maatschappelijke opgaven in Nederland. Het zet daarmee de interbestuurlijke verhoudingen verder onder druk.

Wat ons betreft bewijst deze kwestie dat het van het grootste belang is dat naast de financiële verhoudingen ook een verbetering van de interbestuurlijke verhoudingen een urgente opgave is. Dit is op een aantal grote opgaven, zoals de Omgevingswet, uitvoering Klimaatakkoord en het Sociaal Domein eerder gebleken. Juist in een tijd waarin inwoners vragen van hun overheid dat deze zich aan haar verplichtingen houdt en zich daar niet eenzijdig aan onttrekt én in een situatie waarin de financiële positie van met name gemeenten structureel onder druk staat, verwachten wij van het rijk dat gemaakte afspraken worden nagekomen. Dat geldt niet alleen voor dit dossier, maar voor alle dossiers waarop wij samenwerken. Wij verzoeken u dan ook met klem de normeringsafspraken alsnog toe te passen.

Wij gaan hierover graag op korte termijn met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,
mede namens het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen,

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter Vereniging van Nederlandse Gemeenten